

HUSET FOR KUNST OG DESIGN

KE-
HFKD

MALENE HEIDEN-
JØRCK JØRGENSEN

ZUHRAT
HILLAL

23.02.–25.03.2018

I 2015 startede HUSET FOR KUNST OG DESIGN i Holstebro. Indtil da var huset kendt som Jens Nielsen og Olivia Holm Møller Museet.

Huset har fælles ledelse med Dansk Talentakademi's afdeling for Kunst&Design, der er et Billedkunstnerisk Grundkursus (BGK) og som råder over 300 m2 kursus- og værkstedslokaler, der også ligger i Huset og i direkte tilknytning til udstillingslokalerne.

Med HFKD er opstået en unik mulighed for at afprøve helt nye kombinations-muligheder mellem et formidlings/udstillingshus og et kursus for unge talenter. Med de unge vi allerede har i huset vil vi give de unge et medejerskab til udstillingerne der skal forplante sig til børn og unge i hele Holstebro Kommune.

I Husets 2-årige udstillingsprogram er det ambitionen at afspejle alle facetter af kunsten uden at gå på kompromis med kvaliteten. Et udstillingsprogram der skal give input til unge og løfte deres nysgerrighed og åbne ideer og forståelser for hvad kunst kan være. Vi har specielt fokus på de yngre nyuddannede kunstnere, da det er et særligt ønske for mig at løfte denne scene og bidrage til deres synlighed.

Det var derfor en oplagt mulighed at samarbejde med Kunstnernes Efterårsudstilling, som siden 1900 netop har vægtet den helt nye kunst og givet muligheder for kunstneriske talenter at vise deres værker frem.

En af styrkerne ved KE er, at de som administrerer og

censurerer udstillingen, kigger på væsentlige parametre såsom kvalitet og originalitet, fremfor uvæsentlige parametre såsom navn og uddannelsessted, samt at KE kun antager værker, som højst er to år gamle. Det sikrer altid en udstilling med stor variation og et stærkt billede af hvad der rører sig på kunstscenen lige nu og her. KE og HFKD deler således visionen om at løfte den unge kunstscene, talentudviklingen og synligheden.

For mange af KE's ansøgere, er udstillingen deres første chance for at vise værker frem for et større publikum i professionelle udstillingsrammer.

Som billedkunstner selv, har jeg altid sat særlig pris på at værker kan vises frem flere gange og formidles i forskellige kontekster. Det er en god erfaring at skulle forholde sig til nye rammer og kan medvirke til en videreudvikling af værkerne.

KE 2017 havde et højt niveau og mange virkelig gode kunstværker, dog var der 2 kunstnere som jeg så skulle sig særligt ud; Zuhra Hilal og Malene Jorck Heide-Jørgensen. Begge kunstnere arbejder med emner som jeg ser særligt interessante og relevante for vores samtid. På vidt forskellige måder italesætter de også emner og praksisser som forholder sig direkte til HFKD's kontekst som undervisnings, formidling og udstillings-hus. Det glæder mig meget at begge kunstnere sagde ja til tilbuddet om at udstille deres værker på HFKD.

Jeg vil også rette en stor tak til KE for det fine samarbejde og deres indsats som forening og censureret udstilling!

KE er en censureret kunstudstilling, der siden 1915 årlig er afholdt i Den Frie Udstillings bygning i København.

KE er ligesom Charlottenborgs Forårsudstilling en offentligt anerkendt åben udstilling, hvor enhver kan indsende arbejder til censurkomitéen. Talrige danske kunstnere har debuteret på KE, der oprindeligt blev dannet i 1900 som en salgsudstilling og 1907-14 havde til huse på Charlottenborg. To andre censurerede udstillinger, der ligesom KE omfatter billedkunst og kunsthåndværk, har også fået offentlig anerkendelse: *Kunstnernes Påskeudstilling* (KP) er afholdt siden 1947 i Århus, *Kunstnernes Sommerudstilling* finder sted årlig i Tistrup ved Varde fra 1973.

Se mere på:
www.ke-udstilling.dk

KE 17, Den Frie Udstillings bygning. Foto af Malene Jorck Heide-Jørgensen.

"Rum for Kunstopdragelse" er et konceptuelt værk, hvor alle Københavnske folkeskolars billedkunstværksteder har været involveret. Værket består af de 34 forskellige værksteder som Malene Jorck fik adgang til. Konkret har optagelserne forløbet sig over halvanden år. Fra foråret 2014 til efteråret/vinteren 2015. Et udvalg af værkerne er vist i udstillingen på HFKD, mens samtlige fotos kan opleves som bog i cafeen på Huset.

"Rum for Kunstopdragelse" henviser til det rum, der for nulevende danskere enten har været betegnet som en tegnestue, et formningslokale eller som i dag; billedkunstværksted. Det at opdrage i - og med kunst har ofte været omdrejningspunkt for diskussion.

Ved undervisningspligtens indførelse i 1814 er hovedstadens skoler de eneste i landet, der lovmæssigt er forpligtet til at have billedkundskab i undervisningen. Tegning er på dette tidspunkt betegnelsen for en begivenhed i en ikke faginddelt skole, der både skal danne de unge menneskers æstetiske sans og samtidig give dem et nyttigt redskab til videre uddannelse.

I tegnefagets tid tegnede eleverne nøje efter lærers anvisninger. Gerne i samtidige rytmiske linjer henover et papir. Eller eleverne skulle gengive geometriske og ornamentale former, der trinvis blev mere komplicerede. Eleverne skulle lære et håndværk. Tegnefaget var i direkte forbindelse med teknisk skole, der havde gavn af den håndværksmæssige kunnen de unge (mænd) havde med sig fra sko-

len. I begyndelsen af det 19. århundrede blev de tegnepædagogiske kredse opmærksomme på røster fra udlandet, der via forskning argumenterede for barnets tvangsløse frie tegning. "Barnetegningen" blev anskuet som værende i tæt forbindelse med elevens udvikling og lærerens anvisninger blev nu anset som forstyrrende på barnets naturlige udvikling. I denne nye ånd ændredes Tegning til Formning (1958). I folkeskolens læreplan for formningsfaget i 1960 får eleverne ansvaret for; "effektivt at udnytte evner, anlæg og opnåede færdigheder og bringe materialerne til fuld udnyttelse". Samtidig bliver formningsfaget udvidet til nu at være et obligatorisk fag fra 1. til 9. klasse og fortsætter sådan de følgende 12 år (1958-1970).

I 1991 ændrer billedfaget betegnelse til billedkunst som konsekvens af et ønske om en større vægt på teori i sammenhæng med det produktive til en elevgruppe fra 1. til 5. klasse dvs. elever i alderen fra 6 til 11 år. I dag kan vi læse ud fra fællesmål for billedkunst at billeder skal forstås som tekst i et bredt tekstbegreb i folkeskolen. Ligeledes når folkeskolens billedfag er blevet analyseret er det altid blevet gjort med ord. Og herfra har vi glemt billedets stærkeste våben. At det er - og handler i verden på konkret billedlig vis.

Om værket siger Malene Jorck selv: "Jeg er interesseret i forholdet mellem kunst og læring. Det er f.eks. den viden, der opstår i billedbegivenheder som her; en viden, der udspringer af bevægelse, af handling og ud fra et gehør for materi-

alerne i situationen. I mine optagelser har værkstedet været mit materiale og kameraet mit redskab. Således har jeg undersøgt hvordan værkstedets atmosfærer har haft betydning for indramningen af billedet i kameraet søger. At værkstedets stemning er billedets mulighed. En atmosfære kan beskrives som tonen i rummet og som jeg i kraft af min stemning indgår i og påvirker, som værkstedet påvirker mig (efter Gernot Böhme). Vi er altid allerede i atmosfærer. De er uhåndgribelige og den måde de håndgribelige redskaber, ting og sager er organiseret i værkstedet har betydning for den stemning, der møder mig under optagelsen og som jeg selv bidrager til via min egen stemning. Når jeg træder ind i, hvad der for mig er et ukendt værksted er det i samspillet mellem arkitektur, krop, lys, indretning, materialer, redskaber, luft og billede at jeg har søgt forståelse for billedværkstedets traditioner og praksis."

Malene Jorck Heide-Jørgensen (f. 1977) er uddannet billedkunstner fra Glasgow School of Art med afgang i 2006. Hertil har hun senere føjet en læreruddannelse (merit) på CV'et. Det er disse to fagligheder som er stykket sammen i *"Rum for Kunstopdragelse"*, der er foruden de fysiske værker også består i en skriftlig afhandling fra Materiel Kultur Didaktik på DPU. Malene Jorck har udstillet på bl.a. Cobra-rummet i Lyngby, på Brænderigården i Viborg og Fiskerimuseet i Bergen.

Malene Jorck Heide-Jørgensen, *Rum for Kunstopdragelse* #16, 2017

Malene Jorck Heide-Jørgensen, *Rum for Kunstopdragelse* #20, 2017

HUSET FOR KUNST OG DESIGN (HFKD)

Er et nyt udstillings, formidlings og videns center der har et helt unikt fokus på børn og unge og den unge kunst scene. I Husets 2-årige udstillingsprogram er det ambitionen at afspejle alle facetter af kunsten uden at gå på kompromis med kvaliteten. Et udstillingsprogram der skal give input til unge og løfte deres nysgerrighed og åbne ideer og forståelser for hvad kunst kan indebære.

HUSET FOR
KUNST OG DESIGN
Nørrebrogade 1
7500 Holstebro

TLF:
30 25 86 58

ÅBNINGSTIDER
Fredag: 12–16
Lørdag og Søndag: 11–17
Gratis adgang

www.hfk.dk

KURATOR:
Anna Bak

GRAFISK DESIGN:
Alexis Mark

TRYK:
Specialtrykkeriet Arco

Programmet er blevet til med støtte fra:

**STATENS
KUNSTFOND**

DANSK
**TALENT
AKADEMI**

**FÆRCH
FONDEN**

**HOLSTEBRO
KOMMUNE**

Zuhra Hilal, *An Exploration of The Nameless Anatomy*, 2015

AN EXPLORATION OF THE NAMELESS ANATOMY Zuhra Hilal

Der findes talrige synonymer – øgenavne – til at beskrive, hvad der berører mindst halvdelen af verdens befolkning, og hvad menneskeheden blandt andre ting afhænger af. Vagina er et begreb, som er generelt accepteret, men alligevel er det blot et antaget navn, der kræver en dybere analyse af opfattelsen af det kvindelige køn og kønsorganer.

Accepten af denne misvisende betegnelse er blot et symptom på et kønsnarrativ, som udelukkende eksisterer i relation til fallos og det maskuline. Begrebet vagina – i modsætning til ordet vulva – beskriver organet udelukkende som en kropsåbning, men ikke som sexorgan som sådan. Faktisk er ordet vagina latin for skede, hvilket blot styrker opfattelsen af de kvindelige kønsorganer som værende blot et hylster for det mandlige lem, ligesom skeden er for et sværd. Dette er blot nogle få eksempler, der belyser, hvor central den mandlige opfattelse af det kvindelige kønsorgan er i vores samfund.

Det er en diskurs, hvor det kvindelige kønsorgan er blevet indskrænket i forhold til det mandlige. Ikke desto mindre er det den kultur, som vi er vokset op med, og som har efterladt sit aftryk på os. Resultatet er ofte enten benægtelse og total tabuisering af vulvaen eller udstillingen af den som en oase af frugtbarhed skabt med det forhold at blive erobret og penetreret. På den anden side bliver den vagina, som ikke allerede er besat af en penis fremstillet som et skamfuldt og sårbart sted, da det altid kunne blive krænket. Sidstnævnte gør os til ofre for vores eget køn.

Avant-garden in kunstverden er allerede begyndt at revolutionere kommunikationen omkring vulvaen, og feminister har søgt at generobre magten til at definere den kvindelige krop. Alligevel hersker der en androcentrisk diskurs i vores sind, og det kræver flere billeder, som kan symbolisere vulvaens værd og *empowerment*. Seksualiteten må frigøres fra falske dikotomier og i stedet blive anerkendt som noget værdifuldt og individuelt. Tabuiseringen af diskussionen samt den nuværende fremstilling af vulvaen må forsvinde men også redefineres. Mens vulvaen ikke skal erotiseres eller perverteres for et potentielt mandligt publikum, så skal den betragtes som noget særligt og værdifuldt. Dette er netop, hvad projektet *An Exploration of the Nameless Anatomy* gør.

Projektet *An Exploration of the Nameless Anatomy* begyndte med spørgsmålet: Hvad kalder du det kvindelige kønsorgan? Gennem svarene blev det tydeligt, hvor mange fjollede, vulgære og nedgørende øgenavne, der bliver brugt, uden at der nogensinde reflekteres over den negative virkning af sådanne navne. Denne erfaring tydeliggjorde, hvor umyndiggjort en kvinde er på af grund manglende viden om sit køn.

Visuelt er projektets udtryk hentet fra mange forskellige kilder og er produktet af eksperimenter med forskellige teknikker og materialer. Nogle af materialerne er opfundne til formålet, mens andre har dybe rødder i modens håndværkstradition. Særligt kan man i flere af værkerne

se subtile referencer til kunstnerens afghanske baggrund, hvor detaljerede broderier og fint håndarbejde spiller en central rolle i den visuelle kultur. Den røde farve, som går igen i flere af værkerne, spiller på farvens styrke og tvetydige signalværdi. For mange associeres den røde farve med et tab af ære og stolthed gennem for eksempel menstruationsblod eller tabet af mødommen. Ved at generobre denne farve, kan den redefineres som noget naturligt, stærkt og smukt.

Projektet *An Exploration of the Nameless Anatomy* skal også ses som et oplæg til debat og kontinuerlig samtale, hvor kunstneren lader beskuernes reaktioner tilføje nye usete aspekter til værkerne.

ZUHRA HILAL (f. 1989 i Kabul, Afghanistan) bor og arbejder i København. Hun er uddannet i modedesign ved Akademie JAK i Hamburg, Tyskland. Hun arbejder med installationer, performances, video og plakatkunst med materialer og metoder fra modedesign i centrum. Hun har udstillet Kreativikum Eilbek i Hamburg, Kunstverein Heidelberg og senest Kunsternes Efterårsudstilling 2017 i Den Frie Udstillingsbygning. Derudover forstyrrede hun modeugen i Berlin med en guerilla performance i 2015. I 2017 blev hendes arbejde nævnt i 2. udg. af den tyske journalist og kulturhistoriker Mithu M. Sanyals bog "Vulva".